

งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้

นายธงชัย มาศสุพงศ์

003454

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

I15816722

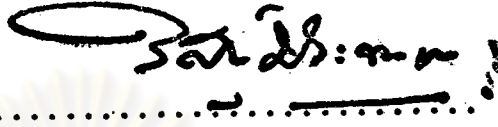
The Educational Administrative Tasks of Teachers'
Colleges in Southern Region

Mr. Tongchai Massupong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of Master of Education
Department of Education Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1976

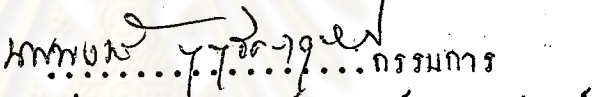
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์จรรยา มิลินทร์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์จรรยา มิลินทร์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้
โดย นายธงชัย มาศสุพงศ์
แผนกวิชา บริหารการศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้
ชื่อ นายธงชัย มาศสุพงศ์
แผนกวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างระบบบริหารภายในวิทยาลัยครูภาคใต้
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้ ในการบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานกิจการนักศึกษา การบริหารงานธุรการ การเงิน การบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักวิชาการ ในการบริหารงานการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ของวิทยาลัยครูในภาคใต้
4. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหาร และปัญหาการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ของวิทยาลัยครูในภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามี 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหารจำนวน 35 คน กลุ่มนักวิชาการจำนวน 200 คน โดยสุ่มจากประชากรของวิทยาลัยครูทั้ง 4 แห่งในภาคใต้ การรวบรวมข้อมูลใช้การคนควาจากเอกสารทางราชการ แบบสอบถามความคิดเห็น การสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ ที - เทส

สรุปผลการวิจัย

1. โครงสร้างระบบบริหารของวิทยาลัยครูในภาคใต้ ยึดหลักการบริหารแบบสายการบังคับบัญชา (Hierarchy) มีโครงสร้างเป็นสายการบังคับบัญชาสายเดียว (The one line form of structure) ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด แบ่งหน่วยงานรับผิดชอบเป็นฝ่ายต่างๆ โดยมีรองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบในแต่ละฝ่าย ขอบเขตการควบคุมงาน (span of Control) และซวงการบังคับบัญชา (Chain of Command) ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันตามลักษณะการจัดสายงานบริหารภายในของแต่ละวิทยาลัย แต่มีอย่างน้อย 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครองและกิจการนักศึกษา

2. การปฏิบัติงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้ ตามความเห็นของผู้บริหาร มีการปฏิบัติงานด้านธุรการ การเงินเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ งานกิจการนักศึกษา งานวิชาการ งานบุคลากร และงานสัมพันธ์กับชุมชนตามลำดับ ส่วนนักวิชาการ เห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติงานด้านธุรการ การเงินเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ งานกิจการนักศึกษา งานวิชาการ งานสัมพันธ์กับชุมชน และงานบุคลากรตามลำดับ เมื่อเฉลี่ยความเห็นของทั้งสองกลุ่ม เห็นว่า งานธุรการ การเงิน มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ งานกิจการนักศึกษา งานวิชาการ งานบุคลากร และงานความสัมพันธ์กับชุมชนตามลำดับ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักวิชาการ เกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ งานกิจการนักศึกษา งานความสัมพันธ์กับชุมชน และมีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับงานด้านธุรการ การเงิน และงานบริหารบุคลากร

4. ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างระบบบริหารและงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทของวิทยาลัยครูในภาคใต้ ตามโครงสร้างระบบบริหารขาดการประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ และผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่รองรับงานทุกอย่างในตัวคนเดียวและต้อง

รับนิคชอบทุกอย่างซึ่งจะทำได้ยาก ส่วนงานบริหารการศึกษา ขาดการวิจัยค้นคว้าและ
การผลิตตำรา ไม่กระจายอำนาจในการคัดเลือกบุคลากรของวิทยาลัยจากส่วนกลาง
ขาดการพัฒนาและบำรุงรักษานุเคราะห์ของวิทยาลัย ไม่มีการติดตามผลและประเมิน
ผลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาและบุคลากรร่วมมือ ความเข้าใจระหว่างอาจารย์
กับนักศึกษา การประชาสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับชุมชนยังน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : The Educational Administrative Tasks of
 Teachers Colleges in the Southern Region
 Name : Mr. Tongchai Massupong
 Department : Educational Administration
 Academic Year: 1976

ABSTRACT

The Purposes of the Research

1. To study the structure of the educational administration of the teachers colleges in the Southern region : especially
2. To study the educational administrative tasks in the teachers colleges in the Southern region: especially the academic administration, the personnel administration, the student - personnel administration, school business and finance, and the school Community relations.
3. To compare the ideas of the administrators and the teachers about the five educational administrative tasks in the teachers colleges in the Southern region.
4. To Study the problems concerning the administrative structure and the five educational administrative tasks in the teachers colleges in the Southern region.

Method of Study

Questionnaires were distributul to 35 administrators and 200 teachers choson from the population of the four teachers colleges in the Southern region. Additional data was collected

11

from official reports, written records, observations and interviews.

Percentage, mean, S.D and T - test were used as methods for data analysis.

The Research Conclusions

1. The Structure of the educational administration followed the hierachy system with the one - line from of structure. The director was the chief administrator with his vice administrators taking the responsibility of each department. The span of controll and the chain of command were different in each college, but of least three administrative sections were under the controll of the director : the academic administration, the business administration, and the student - personnel administration.

2. The administrators were involved mostly with business and finance. The second, the third and the fourth ranks of involvement were the student - personed administration, the academic administration, the personned administration and the school community relations respectively. The teachers were in volved mostly with business and finance. The second, the third and the fourth ranks of involvement were the student - personnel administration, the academic administration, The school community relations, and the personnel administration respectively. Both the administrators and the teachers were

primarily invalved with business and finance. The student personnel, The academic administration. the personnel administration and the school community relations were concentrated.

3. To compare the opinions between administrators and teachers about the five educutional administrative tasks, they agreed with the academic administration, the student personnel, the school community relations. However, they did not agree in matters concerning business, and finance, and personnel administration.

4. The problems of the educational administrative structure and the five educational administrative tasks were found locking in many placed. For example, the lack of co - ordination between each section, the lack of research, the lack of companionship and understanding between teachers and students, the lack of information and companionship between the school and the community. The administrators were the only people in the colleges who seemed to have sufficient knowledge to assume responsibility. There were no ideas about administrative decentralization, teacher improvement and teacher care.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง " งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้ " นี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความสำเร็จ โดยได้รับคำแนะนำ แก้ไข และความร่วมมือจากหลายฝ่าย คือ

อาจารย์จรรยา มิลินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย คันทิเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุमितถา คุณานุกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ และอาจารย์สงศรี ชมภูวงศ์ ไก่กรุณาเป็นที่ปรึกษาแนะนำในการวิเคราะห์และวิจัย

ท่านอธิบดีกรมการฝึกหัดครู ที่ไต่กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังวิทยาลัยครูภาคใต้ทุกแห่ง เพื่อให้ความร่วมมือช่วยตอบแบบสอบถาม

ในด้านการตอบแบบสอบถามได้รับความร่วมมือจากอธิการและคณะอาจารย์ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครูทุกแห่งในภาคใต้อย่างยิ่ง ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งอาจารย์เกล็ดมิ่ง กงแสง และอาจารย์สมศักดิ์ ชาวตาบที่ไต่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

จึงใคร่ขอขอบพระคุณในความกรุณาและความร่วมมือตลอดจนความช่วยเหลือจากท่านซึ่งไต่ออกนามมาแล้ว และผู้ปราถนาดีทั้งหลาย มอบให้ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยมา ณ โอกาสนี้.

ธงชัย มาศสุพงษ์

สารบัญ

๓

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ค
รายการแผนภูมิประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ลำดับขั้นการเสนอข้อมูล	9
2 เอกสารอ้างอิงและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การจัดโครงสร้างระบบบริหาร	12
งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครู	17
งานบริหารคานวิชาการ	22
งานบริหารคานบุคลากร	26
งานบริหารคานกิจการนักเรียน	32
งานบริหารคานความสัมพันธ์กับชุมชน	36
งานบริหารคานธุรการ การเงิน	40

	๓
	๒
	หน้า
3	43
วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	43
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	43
สมมุติฐานในการวิจัย	43
ประชากรตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การร่างแบบสอบถาม	45
การทดสอบแบบสอบถาม	46
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	48
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
ปัญหาการบริหารการศึกษาของวิทยาดัชฎ	73
5	77
สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผลการวิจัย	81
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	99
ประวัติการศึกษา	138

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนข้อมูลที่มีอยู่ในแบบสอบถาม	47
2 จำนวนที่ส่งแบบสอบถามและจำนวนที่ได้รับคืน	48
3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแบ่งตามลักษณะเพศ	54
4 จำนวนอาจารย์ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ จำแนกตามอายุ	55
5 จำนวนอาจารย์ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ จำแนกตามอายุราชการ	56
6 จำนวนผู้บริหาร นักวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง ..	57
7 จำนวนผู้บริหาร นักวิชาการ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	58
8 การบริหารการศึกษาด้านวิชาการตามความเห็นของผู้บริหารและ นักวิชาการ	61
9 การบริหารการศึกษาด้านบุคลากรตามความเห็นของผู้บริหารและ นักวิชาการ	62
10 การบริหารการศึกษาด้านกิจการนักศึกษาตามความเห็นของผู้บริหาร และนักวิชาการ	63
11 การบริหารการศึกษาด้านธุรการ การเงินตามความเห็นของผู้บริหาร และนักวิชาการ	64
12 การบริหารการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนตามความเห็นของ ผู้บริหารและนักวิชาการ	65
13 ลำดับที่ของการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทโดยแยกเป็น 17 หมวด	66
14 ลำดับความสำคัญของงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทตามความ เห็นของผู้บริหารและนักวิชาการ	68
15 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับนัก วิชาการในการบริหารงานการศึกษาทั้ง 5 ประเภท	71

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1 โครงสร้างระบบบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้..... 53
- 2 เปรียบเทียบการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทของผู้บริหาร
และนักวิชาการของวิทยาลัยครูในภาคใต้ 72
- 3 โครงสร้างระบบบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครู โดยยึดทฤษฎี
การจัดองค์การและพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518...93

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย